

DIGITALE TRUSLER

TEKNISK WEBINAR
#SIKKERHETSMÅNEDEN

HÅKON LØNMO - BDO
THOMAS NORBECK - GLASSPAPER
24. OKTOBER 2018

BDO

Personalmappe

Håkon Xue Lønmo

Senior Manager BDO Cybersecurity

HelsetCERT
Etterretningstjenesten
Cyberforsvaret
Sjøforsvaret

MSc Informatikk
CISSP - Certified Information Systems Security Professional
CEH - Certified Ethical Hacker

CONFIDENTIAL

BDO

BDO CERT

- ▶ Sikkerhetsovervåking
  - Oppdager, håndterer, forhindrer
- ▶ Sikkerhetstesting
  - Avdekker sårbarheter
- ▶ Bevisstgjøring styrker motstandsdyktighet
  - Teknisk
  - Strategisk

2

AGENDA

- ▶ Trusler og trender
- ▶ Tiltak
  - NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet
  - Overvåking og sikring av e-post

Side Side 3

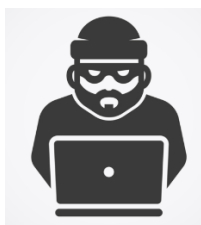
TRUSLER OG TRENDER

TRUSSELAKTØRER

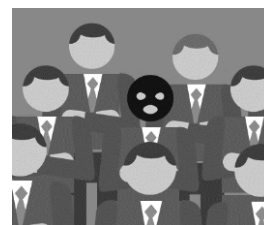
Haktivister

Kriminelle

Statlig spionasje

Innsidere

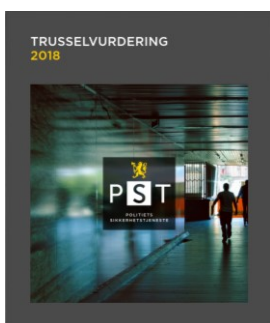
ÅPNE KILDER: INTERNETT

Side

ÅPNE KILDER: PUBLIKASJONER

Side

7

DIREKTØRSVINDEL

NORGESHISTORIENS STØRSTE «BREKK»

< Nyheter

Innenriks | Utenriks | Siste 48t | Meninger ▾

Bedragere lurte ansatt til å utbetale en halv milliard kroner

- Oslo-politiet har samarbeidet med FBI
- Ingen pågrepet så langt

Kilde: vg.no 18.04.2016

- ▶ Andre eksempler på vellykket direktørsvindel i Norge
  - Mai 2017 - Fiskebåtrederi - **450.000 kr**
  - Juni 2017 - Festspillene i Nord-Norge - **770.000 kr**
  - Mai 2018 - Stavanger kommune - **500.000 kr**

8

NORCERT-VARSEL 25. JANUAR 2018

SENTRALT ANSATTE I HØYTEKNOLOGISKE NORSKE BEDRIFTER MÅL FOR E-POSTSVINDEL

- ▶ Majoriteten av virksomhetene benyttet Microsoft Office 365
- ▶ Videre sendingsregel satt opp som en "Inbox Rule" på e-postkontoene
- ▶ Svindlerne benytter e-postkontoene til å sende falske e-poster som enten:
  - Reelle fakturaer med endret kontonummer
  - En melding om å endre kontonummer på en tidligere mottatt faktura
  - Falske fakturaer

NORCERT-VARSEL 25. JANUAR 2018

SENTRALT ANSATTE I HØYTEKNOLOGISKE NORSKE BEDRIFTER MÅL FOR E-POSTSVINDEL

- ▶ Majoriteten av bedriftene benytter Microsoft Office 365
- ▶ Videresendingsregel satt opp om en "Inbox Rule" på e-postkontoene
- ▶ Svindlerne benytter e-postkontoene til å sende e-poster som enten:
  - Reelle fakturaer med endret kontonummer
  - En melding om å endere kontonummer på en tidligere mottatt faktura
  - Falske fakturaer

<https://nsm.stat.no/norcert/norcertvarsler/e-postsvindel-trend/>

E-POST ER DEN MEST UTBREDTE ANGREPSVEKTOREN

[REDACTED] has shared a Document with you via OneDrive To view the Encrypted file, click the PDF below.

PAYMENT-For-PO:7504599

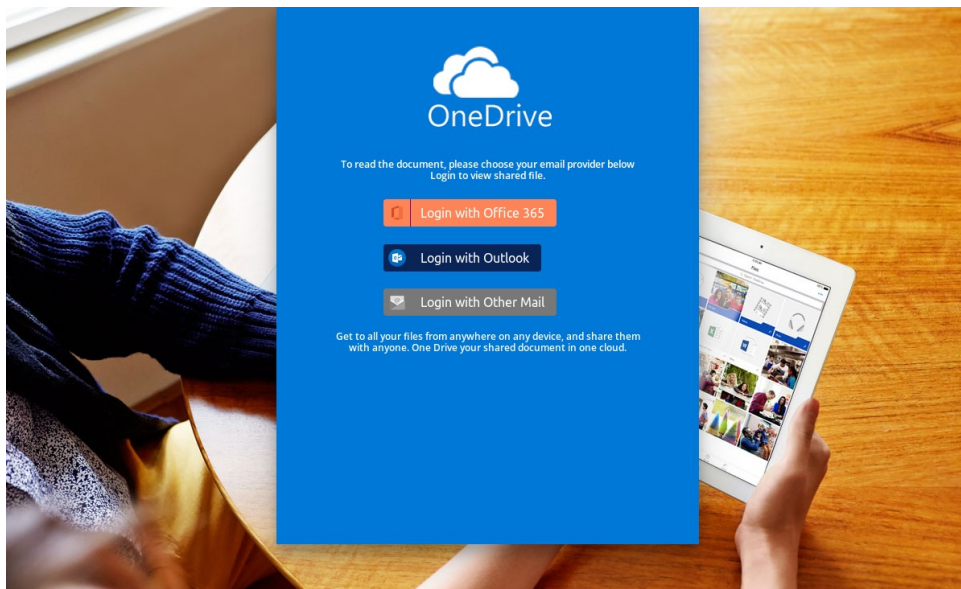

[ME#26537682.pdf](#)

[REDACTED]
Manager Finance and Administration

[REDACTED]
Mobile: +47 [REDACTED]

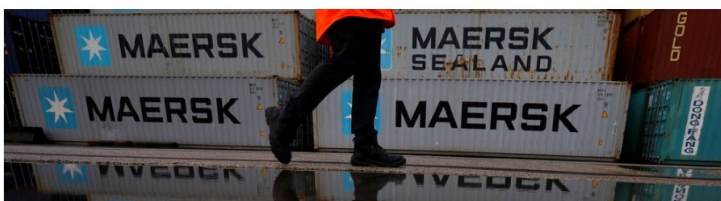

NETTFISKE

- ▶ Anbefaling: Aktiver tofaktor.

DATAINNBRUDD KAN GI STORE TAP

NOTPETYA

Mærsk tapte opptil 2,5 milliarder kroner på dataangrep

- ▶ Uten IT i 10 dager
- ▶ Volumene i shippingvirksomheten falt 2,5 prosent
- ▶ Enhetskostnadene for faste bunkerpriser økte med 3,9 prosent

Kilde: digi.no 07.11.2017

14

GLOBALISERING GIR ØKT SÅRBARHET

- ▶ Metabo Norge AS
  - 10 ansatte
  - Driftsinntekter 44 millioner (2017)
  - Heleid av tyske Metabowerke GmbH

NOTPETYA RAMMET NORGESKONTOR

Det tok 12 dager før alt fungerte som normalt etter at systemene døde helt: – Angrepet kostet oss rundt 2 millioner kroner

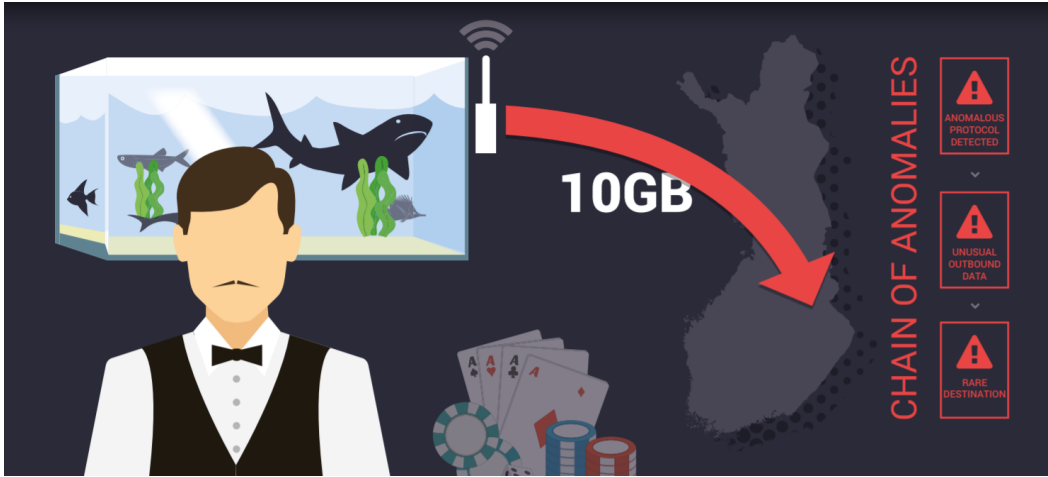
Kilde: digi.no 14.07.2017

15

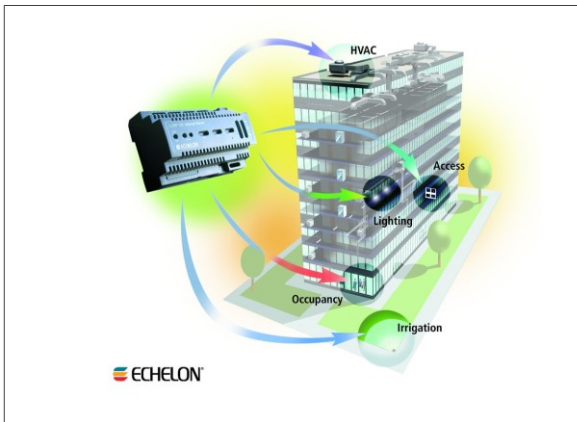

INTERNET OF THINGS

INTERNET OF THINGS

TILTAK

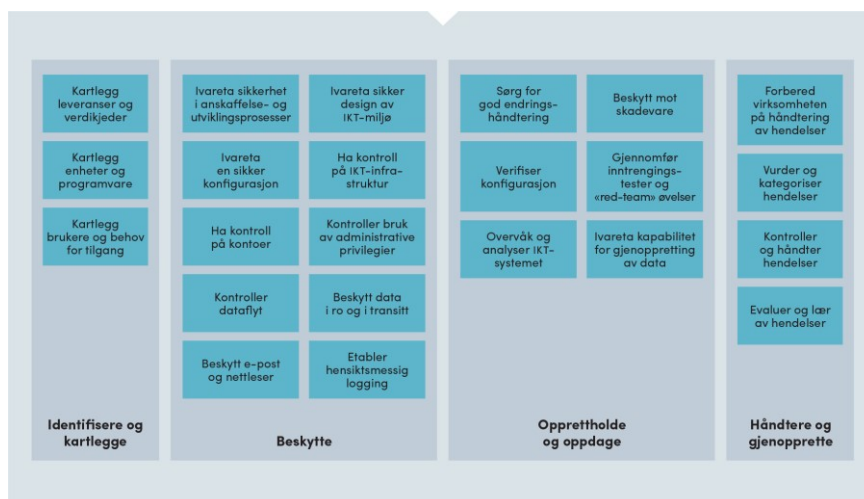
GRUNNPRINNSIPPER FOR IKT-SIKKERHET

NIST

GRUNNPRINNSIPPER FOR IKT-SIKKERHET

NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

20

SØK ETTER VIDERESENDING VIA INNBOKS-REGLER

```
$Mailboxes = Get-Mailbox -ResultSize Unlimited
ForEach ($Mailbox in $Mailboxes)
{
  $MailboxWithRule = Get-InboxRule -Mailbox $Mailbox.Alias |
  where {($_.RedirectTo -ne $null) -or ($_ForwardTo -ne $null) -or
  ($_ForwardAsAttachmentTo -ne $null)}
  if ($MailboxWithRule -ne $Null)
  {
    Write-Host "Postboksen $($Mailbox.PrimarySmtpAddress)
    har følgende regler:"
    $MailboxWithRule | fl Name, Identity, RedirectTo, ForwardTo,
    ForwardAsAttachmentTo
  }
}
```

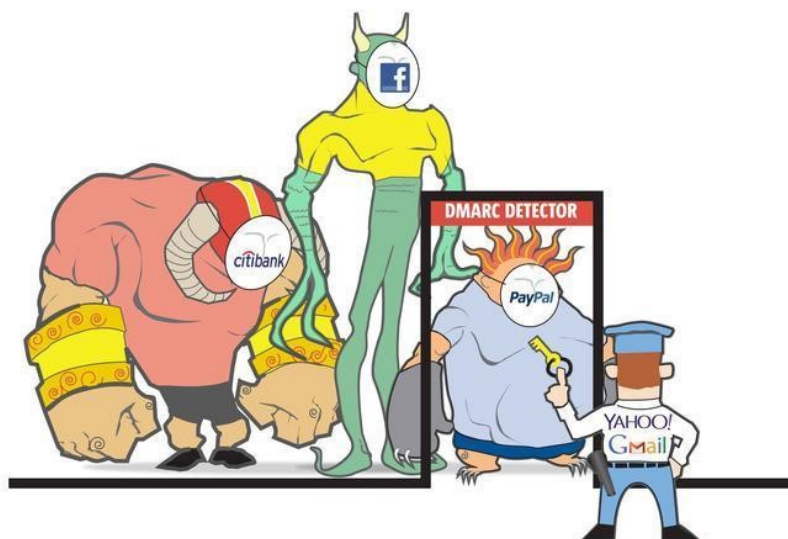

SØK ETTER VIDERESENDING VIA INNBOKS-INNSTILLINGER

```
Get-Mailbox -resultSize unlimited |  
Where {($_.ForwardingSMTPAddress -ne $null) -or  
($_.ForwardingAddress -ne $null)} |  
Select Name, ForwardingSMTPAddress, ForwardingAddress,  
DeliverToMailboxAndForward
```


DMARC + SPF + DKIM => OPPDAGE OG BLOKKERE FORFALSKNING

DMARC

DOMAIN-BASED MESSAGE AUTHENTICATION, REPORTING & CONFORMANCE

- ▶ Beskyttelse av egne domener mot e-postforfalskning
- ▶ Blokkering av forfalsket e-post fra andres domener
- ▶ Automatisk rapportering av forfalsket e-post til eieren av domenet

- ▶ Flere tilbydere av DMARC-analyse
  - Agari
  - Dmarcian
  - DMARCAalyzer
  - Proofpoint
  - Valimail

NOEN PRAKTISKE RÅD PÅ VEIEN TIL P=REJECT

- ▶ Start med alle domener, ikke bare hoveddomenet
- ▶ Start med monitorering for å få oversikt (p=none)
- ▶ Parkere domener som ikke benyttes til e-post
  - [domene.no.] TXT "v=spf1 -all"
  - [_dmarc.domene.no.] TXT "v=DMARC1; p=reject; rua=mailto:?: ruf=mailto:?"
- ▶ DKIM-signering er viktig fordi autoforwarding kan gjøre at SPF ikke validerer

NOEN PRAKTISKE RÅD PÅ VEIEN TIL P=REJECT

- ▶ Start med alle domener, ikke bare hoveddomenet
- ▶ Start med monitorering for å få oversikt (p=none)
- ▶ Parkere domener som ikke benyttes til e-post
  - [domene.no.] TXT "v=spf1 -all"
  - [_dmarc.domene.no.] TXT "v=DMARC1; p=reject; rua=mailto:?: ruf=mailto:?"
- ▶ DKIM-signering er viktig fordi autoforwarding kan gjøre at SPF ikke validerer
- ▶ Spørreundersøkelser og nyhetsbrev bør ikke sendes fra forfalsket e-post

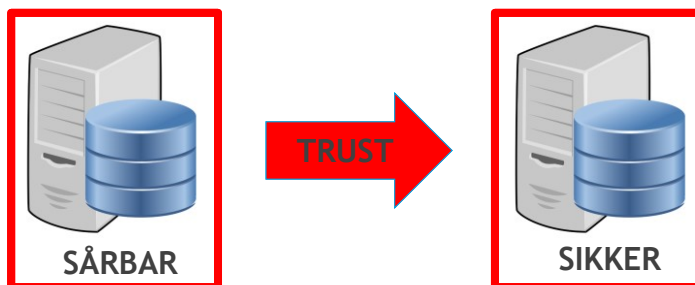
- ▶ Link for sjekk av SPF og DMARC-oppføring av egne domener:

`dmarc.no`

TRUSSELAKTØRS PRIVILEGIUM

KAN VELGE LETTESTE VEI TIL MÅLET

EKSTERNE REFERANSER

<https://www.nsm.stat.no/publikasjoner/rad-og-anbefalinger/grunnprinsipper-for-ikt-sikkerhet/>

<https://www.nsm.stat.no/publikasjoner/rad-og-anbefalinger/temahefter/logging-okt-sikkerhet-i-ikt-systemer/>

<https://nsm.stat.no/norcet/norcetvarsler/e-postsvindel-trend/>

<https://www.nhn.no/helsecert/anbefalte-sikkerhetstiltak/dmarc/>

<https://researchcenter.paloaltonetworks.com/2018/08/clarifying-zero-trust-not/>

<https://www.usenix.org/node/194636> (Chief of NSA's TAO: Disrupting nation state hackers)

KONTAKT

+47 916 70 054
thomas.norbeck@glasspaper.no

+47 902 58 910
hakon.lonmo@bdo.no